

SWEDISH
ENVIRONMENTAL
PROTECTION
AGENCY

BESLUT
2026-03-02

Peter Dalin
Tel: 010-698 1634
Peter.Dalin
@naturvardsverket.se

Ärendenummer
NV-09032-19

Beslut om godkännande av *Amblydromalus limonicus* för användning som biologiskt bekämpningsmedel i Sverige

Beslut

Amblydromalus limonicus (Garman & McGregor, 1956) (Acari, Phytoseiidae) godkänns för användning som biologiskt bekämpningsmedel i Sverige.

Villkor för godkännandet

Godkännandet gäller till och med 2031-12-31.

Detta beslut ska delges med kungörelsedelgivning.

Bakgrund

Biologiska bekämpningsmedel innehållande nematoder, insekter eller spindeldjur prövas av Naturvårdsverket. Ett godkännande gäller organismen. Naturvårdsverket prövar arten *A. limonicus* på eget initiativ.

Amblydromalus limonicus finns upptagen på Växtskyddsorganisationen för Europa och medelhavsländernas (EPPO) förteckning över biologiska bekämpningsmedel med omfattande användning i EPPO-regionen, PM 6/3(5), bilaga 1 (s.k. EPPO-listan).

Skäl

Tillämpliga bestämmelser

Nematoder, insekter och spindeldjur får användas som bekämpningsmedel endast om de är godkända enligt förordningen (2016:402) om nematoder, insekter och spindeldjur som bekämpningsmedel (NIS-förordningen). Ett godkännande av organismen är också en förutsättning för att sådana bekämpningsmedel ska få föras in till Sverige från ett land utanför Europeiska unionen, europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller Turkiet, släppas ut på marknaden eller användas enligt 3 § NIS-förordningen. Enligt 6 § samma förordning får sådana organismer godkännas om de är godtagbara från hälso- och miljöskyddssynpunkt, särskilt med hänsyn till påverkan på den biologiska

mångfalden, och de inte är att betrakta som invasiva främmande arter av unionsbetydelse¹.

Ett godkännande ges genom att Naturvårdsverket självmant prövar om nematoder, insekter och spindeldjur som angetts på EPPO-listan kan godkännas. Naturvårdsverket prövar också ansökningar om att godkänna en nematod, insekt eller ett spindeldjur som bekämpningsmedel, se 8 § NIS-förordningen.

Godkännandet får förenas med de villkor i fråga om användning eller andra omständigheter som behövs från hälso- eller miljöskyddssynpunkt enligt 7 § NIS-förordningen.

Innan Naturvårdsverket avgör en fråga om godkännande av en nematod, insekt eller ett spindeldjur ska Naturvårdsverket höra Kemikalieinspektionen och Statens jordbruksverk, se 11 § förordningen.

Om en obestämd krets ska delges ett beslut får det ske genom kungörelsedelgivning enligt 49 § delgivningslagen (2010:1932).

Naturvårdsverkets bedömning

Amblydromalus limonicus är ett rovkvalster som används inom biologisk bekämpning av trips, mjöllöss ("vita flygare") och spinnkvalster, framför allt i växthusodling. Artens utbredning är varmtempererade områden i Central- och Sydamerika, Hawaii, Nya Zeeland och Australien. Inga fynd föreligger från Sverige. *Amblydromalus limonicus* hittas främst i kustnära områden med hög luftfuktighet och jämnvarm temperatur. Arten finns upptagen på EPPO-listan och är godkänd i flertalet länder men har aldrig tidigare varit godkänd i Sverige.

Tillgänglig information om artens övervintringsbiologi och utbredningsområde indikerar att arten är anpassad till ett varmare klimat än vad som råder i Sverige i dagsläget. Arten saknar exempelvis diapaus, en egenskap som de flesta insekter och kvalster på våra breddgrader har och som möjliggör överlevnad under vintern då det under flera månaders tid är för kallt och för lite föda för livscykelutveckling. Naturvårdsverket bedömer dock att tillgänglig information om artens temperaturkrav är otillräcklig för att kunna bedöma etableringspotential i ett längre tidsperspektiv, speciellt med avseende på klimatförändringar. Arten beskrivs som robust och tålig. Den kan till exempel vara aktiv vid lägre temperaturer jämfört andra rovkvalsterarter, vilket gör att man kan använda *A. limonicus* tidigare på växtsäsongen. Mer information om artens temperaturkrav samt möjlighet att aklimatisera sig till vintertemperaturer är därför önskvärt.

Tillgång på bytesdjur bedöms inte vara en begränsande faktor för *A. limonicus* under sommarhalvåret. Arten är polyfag och kan leva av ett brett spektrum av bytesdjur som förekommer i den svenska naturen. Naturvårdsverket bedömer därför det som sannolikt att individer av *A. limonicus* som används inom biologisk bekämpning kan sprida sig och tillfälligt etableras under den varma perioden av året utanför det avsedda spridningsområdet. Detta kan medföra en lokal och övergående påverkan på biologisk mångfald, bland annat i form av ökad predationsgrad på inhemska arter av bytesdjur i närmiljön, samt förhöjd konkurrens med andra naturliga fiender till dessa.

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1143/2014 av den 22 oktober 2014 om förebyggande och hantering av introduktion och spridning av invasiva främmande arter.

I Sverige finns inga arter av släktet *Amblydromalus*. Risken för hybridisering med inhemska arter bedöms därför som mycket låg. Det finns heller ingen annan information som tyder på att arten kan påverka den biologiska mångfalden negativt.

Sammantaget förväntas användning av *A. limonicus* som bekämpningsmedel, med nuvarande förutsättningar, endast medföra en begränsad och övergående påverkan på värdarter och övriga arter i närmiljön. Sannolikheten för permanent etablering i Sverige utifrån nuvarande klimatförutsättningar bedöms som låg. Naturvårdsverket anser dock att det råder oklarheter kring artens etableringspotential i ett framtida klimatförändringsperspektiv, särskilt gällande artens förmåga att övervintra om vintrarna blir varmare. Naturvårdsverket bedömer därför att det i dagsläget inte är lämpligt att godkänna arten tills vidare varför godkännandet ska tidsbegränsas till och med 31 december 2031.

Inga kända hälsorisker av betydelse finns, eller kan förväntas vid användning av *Amblydromalus limonicus* som bekämpningsmedel. Risk för kontaminering i form av patogener, parasiter, växtskadegörare eller andra arter vid införsel av nematoder, insekter och spindeldjur som bekämpningsmedel måste alltid beaktas.

Amblydromalus limonicus är inte upptagen på förteckningen över invasiva främmande arter av unionsbetydelse.

Utifrån tillgänglig information bedömer Naturvårdsverket att *Amblydromalus limonicus*, vid användning som biologiskt bekämpningsmedel, är godtagbar från hälso- och miljöskyddssynpunkt. Naturvårdsverket bedömer att *A. limonicus* kan godkännas som biologiskt bekämpningsmedel i Sverige med villkor om tidsbegränsning.

Naturvårdsverket har hört Kemikalieinspektionen och Statens jordbruksverk, som inte har några invändningar mot att *Amblydromalus limonicus* godkänns med tidsbegränsning.

Omprövning, ändring och upphävande av ett godkännande

Om det finns uppgifter som tyder på att förutsättningarna för att en art ska vara godkänd inte längre är uppfyllda, får Naturvårdsverket ompröva godkännandet.

Om förutsättningarna för ett godkännande inte längre är uppfyllda ska Naturvårdsverket upphäva godkännandet.

Beslutets kungörelse

Beslutet ska delges med kungörelsedelgivning. Beslutet finns under överklagandetiden tillgängligt hos Naturvårdsverket på Virkesvägen 2 i Stockholm alt. Forkarens väg 5 i Östersund och på vår webbplats www.naturvardsverket.se.

Detta beslut har fattats av enhetschef Maria Widemo.

Vid den slutliga handläggningen har i övrigt deltagit miljöjurist Cecilia Almström och handläggarna Maria Björkman och Peter Dalin, den senare föredragande.

Detta beslut har fattats digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

För Naturvårdsverket

Maria Widemo

Peter Dalin

Upplysning om hur man överklagar, se bilaga

Kopia till:
Statens jordbruksverk
Kemikalieinspektionen

Var ska beslutet överklagas?

Naturvårdsverkets beslut kan överklagas hos Mark- och miljödomstolen vid Nacka tingsrätt. **Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till Naturvårdsverket.** Adressen framgår av beslutet. Har överklagandet kommit in i rätt tid överlämnar Naturvårdsverket överklagandet och handlingarna till Mark- och miljödomstolen vid Nacka tingsrätt.

När ska beslutet senast överklagas?

Överklagandet ska ha kommit in till Naturvårdsverket **inom tre veckor** från den dag Ni fick del av beslutet.

Vad ska överklagandet innehålla?

Överklagandet ska vara skriftligt.

I skrivelsen ska Ni ange:

Ert namn, adress, personnummer/organisationsnummer och telefonnummer, vilket beslut som Ni överklagar till exempel genom att ange beslutsdatum och ärendenummer,

hur Ni anser att Naturvårdsverkets beslut ska ändras och varför det ska ändras samt

om det finns motparter i ärendet bör Ni ange deras namn, adress och telefonnummer.